

PUNYASHLOK AHILYADEVII HOLKAR

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR.

Faculty of Humanities

Syllabus for the Subject

Pali

M.A. I

(Semester I & II)

With effect from **July- 2023**

Preamble:

Pali language is one of the three classical languages of India, which transmit the cultural, social, and philosophical thoughts. The study of Pali language is not only important but an imperative to have a clear and objective grasp of Indian history and linguistics.

The Board of Studies should briefly mention foundation, core and applied components of the Pali course/paper. The student should get into the prime objectives and expected level of study and advance knowledge at examination with required outcome in terms of basic level.

GENERAL OBJECTIVES OF THE COURSE / PAPER:

- To acquaint with the Pali language, its different roots and Grammar.
- To Study Indian ancient Pali Tipitaka.
- To Study different types of Pali Literature and Buddhist Philosophy.
- To introduce the Literature in Pali Language
- To introduce the scientific knowledge in Pali Language literature.
- To inculcate language related skills

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

PALI (Language & Literature)

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

	Code	Title of the Paper	Semester Exam			L	P	Credit
			Theory	IA	Total			
		I Semester						
Subject		DSC (Discipline Specific Compulsory)						14
DSC	1.1	पालि भाषेची ओळख	80	20	100	4	0	4
DSC	1.2	पालि व्याकरण -१	80	20	100	4	0	4
DSC	1.3	पालि साहित्याचा इतिहास	80	20	100	4	0	4
DSC	1.4	पालि भाषा अनुवाद कौशल्य	40	10	50	2	0	2
	DSE	DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional						4
DSE	1.1	पालि संस्कार पाठ-अभ्यास	80	20	100	4	0	4
DSE	1.2	बौद्ध संस्कृती	80	20	100	4	0	4
DSE	1.3	बौद्धधम्मसंगतीचा इतिहास	80	20	100	4	0	4
DSE	1.4	बौद्ध मूर्तिकला	80	20	100	4	0	4
DSE	1.5	पालि भाषा प्रसारामध्ये पाश्च्यात विद्वानांचे योगदान	80	20	100	4	0	4
DSE	1.6	पालि उदान अभ्यास	80	20	100	4	0	4
R.M.	1.1	पालि भाषा व साहित्य- संशोधनपद्धती	20	80	100	0	4	4
		Total	440	110	550	22	0	22

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali (Language & Literature)

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

	Code	Title of the Paper	Semester Exam	L	P	Credit		Code
		DSC (Discipline Specific Compulsory)						14
DSC	2.1	दिघनिकाय- महावग्ग- महापरि निब्बाणसुत्त	80	20	100	4	0	4
DSC	2.2	संयुक्त निकाय-सगाथवग्गो - पहिले पाच संयुत्ते	80	20	100	4	0	4
DSC	2.3	विनयपिटक-चुल्लवग्ग- चिवरक्खन्दक	80	20	100	4	0	4
DSC	2.4	पालि सुगम व्याकरण -२	40	10	50	2	0	2
	DSE	DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional						4
DSE	2.1	मज्झिमनिकाय-निवडक सुत्त	80	20	100	4	0	4
DSE	2.2	दिघनिकाय- अम्बठसुत्त	80	20	100	4	0	4
DSE	2.3	दिघनिकाय - कूटदन्तसुत्त	80	20	100	4	0	4
DSE	2.4	विनयपिटक-महावग्ग- महाक्खन्धक	80	20	100	4	0	4
DSE	2.5	विनयपिटक-महावग्ग- उपोसथक्खन्धक	80	20	100	4	0	4
DSE	2.6	विनयपिटक-महावग्ग- वस्सूपनायिकक्खन्धक	80	20	100	4	0	4
		OJT/FP						4
OJT/FP		नोकरी प्रशिक्षण / क्षेत्रिय प्रकल्प	80	20	100	4	1	4
		Total	440	110	550	22	0	22

L = Lecture, P = Practical

4 Credits of Theory = 4 Hrs. of Teaching per Week - I Sem. II Sem. Total credits = 44

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSC 1.1: पालि भाषेची ओळख

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	पालि भाषेचा उगम	Lectures : 15
	1) पालि भाषेची व्याख्या व परिचय (तिपिटक साहित्य, पिटकोत्तर साहित्य) 2) पालि शब्दाची उत्पत्ती व भाषा तज्ञांची मते	
Unit No. 2	पालि भाषेचा विकास	Lectures : 15
	1) पालि भाषेचा मूलप्रदेश. 2) पालि भाषेचा विकास (प्राचिन काळापासून ते आधुनिक काळापर्यंत.)	
Unit No.3	पाली भाषेचे स्वरूप	Lectures : 15
	1) पालि भाषेची शैली 2) पालि भाषेची वैशिष्ट्ये	
Unit No.4	पालि भाषेचे महत्व	Lectures : 15
	1) पालि भाषा शिकण्याचे फायदे. 2) पालि भाषेचे आधुनिक भाषेत प्रभाव. (मराठी, हिंदी, इंग्रजी, उर्दू इत्यादी)	

संदर्भ ग्रंथ:-

- 1) पालि साहित्याचा इतिहास. डॉ. ग. वा. तगारे, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे.
- 2) पालि साहित्यका इतिहास - डॉ. भरतसिंहउपाध्याय.प्रयाग-1994.
- 3) बौद्धधर्म के 2500 वर्ष - पी. वी. बापट

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSC 1.2: पालि व्याकरण-1

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	पालि व्याकरण परिचय	Lectures : 15
	1) पालि - वर्णमाला 2) पालि -स्वर परिवर्तन— 3) पालि -व्यंजन परिवर्तन— 4) जोडाक्षरे-- परिवर्तन	
Unit No. 2	पालि शब्दाचे प्रकार	Lectures : 15
	1) नाम—सर्वनाम— संख्यावाचक सर्वनाम 2) पुरुष-,लिंग-, व वचन-,काळ 3) क्रियापद-धातु-- शब्द चालवणे	
Unit No. 3	उपसर्ग निपात	Lectures : 15
	1) अव्यय—अव्ययाचे प्रकार.. उपसर्ग..हेत्वर्थक अव्यय, पूर्वकालवाचक अव्यय, तद्धिन्तान्त अव्यय, रुढी अव्यय.. 2) विभक्ती—विभक्तीकारक—विभक्ती प्रत्यय, 3) पालि विशेषणे- प्रकार	
Unit No. 4	पालि वाक्यावली	Lectures : 15
	1) प्राचीन ब्राह्मी (धम्म) लिपी अभ्यास 2) पालि शब्दार्थ आणि पाली वाक्यप्रयोग 3) पालि संभाषण	

संदर्भ पुस्तके:

- 1) पालि व्याकरण---भिक्खु धर्मरक्षित- वाराणशी- 1986
- 2) पालि महाव्याकरण—भदन्त जगदिश कश्यप
- 3) 31 दिन में आवश्यक पाली—भदन्त आनन्द कौसल्यायन
- 4) पालि व्याकरण – डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर –अनु. गौतम शिंदे, गुंफा प्रकाशन
- 5) DR. BABASAHEB AMBEDKAR WRITINGS AND SPEECHES- Vol. 16th
- 6) आओ ब्राह्मी लिपी सीखें – डॉ. प्रदीप शालिग्राम मेश्राम, धिरज यादवराव चौधरी, सम्यक प्रकाशन, नई दिल्ली.

7) चला पालि भाषा शिकू'! विजयकुमार शकुंतला बुद्धप्पा झुंबरे, गिरीजा प्रकाशन सोलापूर.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSC 1.3: पालि साहित्याचा इतिहास

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	पालि साहित्य - उगम व स्थान	Lectures : 15
	1) पालि साहित्य - उगम व स्थान 2) पालि साहित्याचा विकास 3) पहिल्या तीन धम्मसंगती पाली साहित्य—पाली साहित्याची निर्मिती. (प्रथम धम्मसंगति, द्वितीय धम्मसंगति, तृतीय धम्मसंगति)	
Unit No. 2	तिपिटक	Lectures : 15
	1)) पालि साहित्याचे वर्गिकरण 2) तिपिटक साहित्य—तिपिटक साहित्याची निर्मिती (विनयपिटक, सुत्तपिटक, अभिधम्मपिटक) 3) शिलालेख---अभिलेख साहित्य— (सम्राट अशोकाचे शिलालेख, ताम्रपट, नाणे, शिक्के, गुहालेख, (पालि ओळख) प्रस्तरलेख..सम्राट अशोकाच्या लेखातील ब्राम्हि लिपीचे स्वरूप.. अशोकाचे लेखांचे विस्तार..	
Unit No. 3	अनुपिटक	Lectures : 15
	1) अनुपिटक-अनु पालि (नेत्तिपकरण, पेटकोपदेस, मिलिन्द प्रश्न.) 2) वंस साहित्य—वंस साहित्याची निर्मिती व काळ (दिपवंस, महावंस, चुलवंस, बुद्धोसुप्पति, सध्दम्मसंगह, संदेसकथा,	
Unit No. 4	तिपिटकोत्तर	Lectures : 15
	1) अठ्ठकथा साहित्यकार—(बुद्धदत्त बुद्धघोषाचार्य, , धम्मपाल, सारिपुत्र, सुमंगले, धर्मकिर्ती, बुद्धरक्खित, मेधंकर... 2) अठ्ठकथा साहित्य—(महाअठ्ठकथा, महापच्चरि, कुरुंदी, अंधठ्ठकथा, संक्षेप अठ्ठकथा, समान अठ्ठकथा, लिनत्थपकासिनि..	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) प्राचीन अभिलेख संग्रह, डॉ.श्रीराम गोयल.
- 2) History of indian Literature, Maurice Winternitz.
- 3) पुराभिलेख विद्या, डॉ.शोभना गोखले.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSC 1.4: पालि भाषानुवाद Credits 02

Max. Mark: 40

Total Lectures: 30 hrs.

Unit No. 1	भाषा अनुवाद अभ्यास	Lectures 15
	1) अनुवाद परिचय आणि संकल्पना 2) अनुवादाचे व्याख्या व स्वरूप 3) अनुवादाचे प्रकार 4) पालि भाषा अनुवादाची समस्या आणि आवश्यकता	
Unit No. 2	पालि संभाषण आणि संवाद लेखन	Lectures : 15
	1) पालि भाषेचे प्रारंभिक स्वरूप 2) पालि वाक्यावली अभ्यास 3) पालि भाषेतील प्राचीन भाषांतर अभ्यास 4) पालि भाषेतील अर्वाचीन भाषांतर अभ्यास	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) भाषांतर मीमांसेचे स्वरूप” भालचंद्र नेमाडे.
- 2) अनुवाद प्रक्रिया’ – डॉ. रीतारानी पालीवार
- 3) अनुवाद विज्ञान’ - भोलानाथ तिवारी
- 4) भाषांतर’ निबंधमाला – विष्णुशास्त्री चिपळूणकर
- 5) अनुवाद स्वरूप एवं व्याप्ती’ डॉ. भोलानाथ तिवारी

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 1.1: पालि संस्कार पाठ – अभ्यास Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	पालि संस्कार पाठ ओळख	Lectures : 15
	1) बौध्द पालि साहित्यातील संस्कार जीवनपद्धति 2) बौध्द पालि संस्कार पाठ ओळख. 3) तिरतन नमन –व्याख्या –अर्थ.	
Unit No. 2	पाली संस्कार भेद	Lectures : 15
	1) तिसरण – व्याख्या- अर्थ 2) पंचशिल- व्याख्या- अर्थ 3) अष्टशिल- व्याख्या- अर्थ 4) दसशिल – व्याख्या-अर्थ	
Unit No. 3	शील, पूजन, वंदना	Lectures : 15
	1) शीलाचे महत्व आणि परिणाम 2) बुध्दपूजा- पूष्य पूजा, प्रदीप पूजा, सुगंधी पूजा, चैत्य पूजा, बोधि पूजा. 3) बुध्दानुसति-वंदना- उद्देश-अर्थ 4) धम्मनुसति-वंदना-उद्देश –अर्थ	
Unit No. 4	रतनत्तय- वंदना	Lectures : 15
	1) संघानुसति- वंदना-उद्देश- अर्थ 2) रतनत्तय- वंदना- उद्देश –अर्थ 3) संकल्प 4) धम्मपालन गाथा आणि मंगल मैत्री	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) बौध्द दर्शन- पूजा----- भदंत धम्मपाल महास्थविर
- 2) संपूर्ण महापरित्राण पाठ' डॉ. भदन्त एन. आनंद महाथेरो .
- 3) बुद्ध आणि त्यांचा धम्म – डॉ. बी. आर. आंबेडकर.
- 4) महापरित्राण पाठ' – भदन्त आनंद कौसल्यायन

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 1.2: बौद्ध संस्कृति Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	बौद्ध जीवनपद्धति	Lectures : 15
	1) बौद्ध जीवनपद्धति-मार्ग 2) विपस्सना--अभ्यास 3) बौद्ध- प्रतिके-चैत्य, स्तूप, विहार	
Unit No. 2	बौद्ध विशेष क्षेत्र	Lectures : 15
	1) दर्शनीय स्थळे - 2) धम्मयात्रा 3) विद्यापिठे - नालंदा, तक्षशिला, वल्लभि	
Unit No. 3	बौद्ध -श्रमण-संस्कृति	Lectures : 15
	1) बौद्ध—संस्कार 2) बुद्ध—परंपरा 3) बौद्ध—संस्कृति-श्रमण-संस्कृति 4) बौद्ध—भिक्षु-	
Unit No. 4	बौद्ध – प्रभावी व्यक्तित्व	Lectures : 15
	1) धम्मविचारवंत—बुद्धघोष, बुद्धदत्त, धम्मपाल, नागार्जुन, राहुल सांकृत्यायन, आनन्द कौसल्यायन, धम्मानन्दकोसम्बी, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर 2) बौद्ध प्रचारक राजे- बिंबिसार, पसेनजित, अजातशत्रु, कालासोक, सम्राट अशोक	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) बौद्धसंस्कृति - पं. राहुलसांकृत्यायन
- 2) बौद्धसंस्कृति - भागचंद्र जैन
- 3) बौद्ध-दर्शनमिमांसा — आचार्यबलदेवउपाध्याय.
- 4) बुद्धआणित्यांचाधम्म – डॉ. बी. आर. आंबेडकर.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 1.3: बौद्धधम्म संगितिंचा इतिहास Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	बौद्धधम्म संगिती प्रथम व द्वितीय	Lectures : 15
	1) प्रथम धम्मसंगिती: इतिहास 2) फलनिष्पत्ती 3) द्वितीय धम्मसंगिती: इतिहास 4) फलनिष्पत्ती	
Unit No. 2	बौद्धधम्म संगिती तृतीय	Lectures : 15
	1. तृतीय धम्मसंगिती: इतिहास कारण, कोणत्या काळ, अध्यक्ष, ठिकाण, राजाचा राज्यकाल, भिक्षुंचा सहभाग, किती काळ, फलनिष्पत्ती	
Unit No. 3	बौद्धधम्म संगिती चतुर्थ व पंचम	Lectures : 15
	1) चतुर्थ धम्मसंगिती: इतिहास कारण, कोणत्या काळ, अध्यक्ष, ठिकाण, राजाचा राज्यकाल, भिक्षुंचा सहभाग, किती काळ, फलनिष्पत्ती 2) पाचवी धम्मसंगिती: इतिहास कारण, कोणत्या काळ, अध्यक्ष, ठिकाण, राजाचा राज्यकाल, भिक्षुंचा सहभाग, किती काळ, फलनिष्पत्ती	
Unit No. 4	बौद्धधम्म संगिती सहावी	Lectures : 15
	सहावी धम्मसंगिती: इतिहास कारण, कोणत्या काळ, अध्यक्ष, ठिकाण, राजाचा राज्यकाल, भिक्षुंचा सहभाग, किती काळ, फलनिष्पत्ती	

संदर्भ ग्रंथ:

1) बौद्धसंस्कृति - पं. राहुलसांकृत्यायन

- 2) बौध्दसंस्कृति- भागचंद जैन
- 3) पालि साहित्याचा इतिहास.. डॉ. ग. वा. तगारे.
- 4) पालि साहित्य का इतिहास....डॉ. भरतसिंहउपाध्याय.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 1.4: बौध्द मूर्तिकला Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	मूर्तिकला इतिहास	Lectures : 15
	1) बौध्दकलेची उत्पत्ती 2) बौध्दकलेचे प्रकार	
Unit No. 2		Lectures : 15
	1) बौध्द कलेची वैशिष्टे 2) बौध्द कलेचा प्रसार	
Unit No. 3		Lectures : 15
	1) बुध्द मुर्तिची उत्पत्ती 2) गांधार कलाशैली	
Unit No. 4		Lectures : 15
	1) मथुरा कलाशैली. 2) सारनाथ कलाशैली.	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) प्राचीन कला भारती— म. श्री. माटे- कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, विजयानगर, पुणे.

2) प्राचिन भारतीय मूर्तिविज्ञान—डॉ. वासुदेव उपाध्याय- चौखंबा प्रकाशन, वाराणशी.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 1.5: पालि भाषा प्रसारामध्ये पाश्चात विद्वानांचे योगदान Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	पालि भाषा प्रसारामध्ये पाश्चात विद्वान-१	Lectures : 15
	1) जॉर्ज टर्नर – जीवन आणि पालि भाषेसाठी कार्य 2) जेम्स डी एल्विस – जीवन आणि पालि भाषेसाठी कार्य	
Unit No. 2	पालि भाषा प्रसारामध्ये पाश्चात विद्वान-२	Lectures : 15
	1) रीज डेव्हिडस – जीवन आणि पालि भाषेसाठी कार्य 2) डॉ. गायगर – जीवन आणि पालि भाषेविषयी कार्य	
Unit No. 3	पालि भाषा प्रसारामध्ये पाश्चात विद्वान-३	Lectures : 15
	1) रोबर्ट सिझर चाइल्डर्स- जीवन आणि कार्य 2) मोरीझ विन्टरनिट्झ- जीवन आणि कार्य	
Unit No. 4	पालि भाषा प्रसारामध्ये पाश्चात विद्वान-४	Lectures : 15
	1) फ्रान्सिस मैसन- जीवन आणि कार्य 2) एम. एच बॉड – जीवन आणि पालि भाषेविषयी कार्य	

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) कच्चायन व्याकरण (पालि व्याकरण) – लक्ष्मीनारायण तिवारी / बीरबल शर्मा
- 2) एम. एच बॉर्ड —Pali literature of Burma
- 3) पालि साहित्याचा इतिहास.. डॉ. ग. वा. तगारे.
- 4) Internet Wikipedia source

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) A (Any One) Optional

DSE 1.6: पालि उदान अभ्यास Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	पालि उदान वग्ग -1	Lectures : 15
	1) बोधि वग्ग 2) मुचलिन्द सर्पराजाची कथा	
Unit No. 2	पालि उदान वग्ग -2	
	1) नंद वग्ग 2) मेघीय वग्ग	Lectures : 15
Unit No. 1	पालि उदान वग्ग -3	
	1) सोण स्थविर वग्ग 2) जात्यंध वग्ग	Lectures : 15
Unit No. 4	पालि उदान वग्ग -4	
	1) चूळ वग्ग 2) पाटलीग्राम वग्ग	Lectures : 15

संदर्भ ग्रंथ:

- 1) उदान' – उर्मिला पवार . सुगावा प्रकाशन, पुणे
- 2) दीघनिकाय—मराठीभाषांतर—सी.व्ही. राजवाडे.
- 3) दीघनिकाय—भदन्तजगदिशकश्यप. नवनालंदा प्रकाशन

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY
Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-I] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

RM (Research Methodology) Compulsory

R.M. 1.1: **पालि भाषा व साहित्य- संशोधनपद्धती** Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	संशोधन पद्धती	Lectures : 15
	अ) संशोधन : संकल्पना व स्वरूप ब) संशोधनाचे प्रयोजन व संशोधकाचे गुण क) संशोधनपद्धती ड) पालि भाषा व साहित्य संशोधनाचे उद्देश	
Unit No. 2	पालि भाषा संशोधनाचे स्वरूप	Lectures : 15
	अ) पालि भाषा व संशोधन ब) भाषाभ्यासाच्या विविधपद्धती व पालि –प्राकृत भाषेचेसंशोधन क) पालि भाषा व बोलींचे संशोधन ड) पालि साहित्याचेभाषिक, शैलीवैज्ञानिकसंशोधन	
Unit No.3	पालि साहित्य संशोधनाचे स्वरूप	Lectures : 15
	अ) पालि साहित्यकृतीनिष्ठसंशोधन ब) पालि साहित्यलेखकनिष्ठ संशोधन क) पालि साहित्य प्रकारनिष्ठ संशोधन ड) पालि साहित्याचे कालनिष्ठ संशोधन	
Unit No.4	संशोधनात्मक लेखन	Lectures : 15
	अ) संशोधनाची सैद्धांतिक मांडणी, पारिभाषिक संज्ञा व उपयोजन ब) शोधनिबंध लेखन व प्रबंधलेखन प्रक्रियेचे टप्पे क) प्रबंधलेखनाची भाषा, प्रबंधलेखनातील समस्या ड) संदर्भसूची, निर्देशसूची, परिशिष्टेइ.	

संदर्भ पुस्तके:

- 1). संशोधन:स्वरूपआणिसमस्या:बाळासाहेबगुंजाळ, शब्दालयप्रकाशन, श्रीरामपूर.
- 2). संशोधनसिद्धांतआणिपद्धती:सदाकन्हाडेलोकवाङ्मयगृह, मुंबई.

- 3). संशोधनपद्धतीप्रक्रिया आणि अंतरंगः संपा. सु. रा. चुनेकर, रंगनाथपठारे
- 4). साहित्यसंशोधनः वाटा आणि वळणेः सुधाकरशेलार, अक्षरवाङ्मयप्रकाशन, पुणे.
- 5). साहित्यसंशोधनाची मूलतत्त्वेः जगन्नाथचौधरी, अथर्वपब्लिकेशन्स, जळगांव
- 6) शोधनिबंधाची लेखनपद्धती – स. ग. मालशे, लोकवाङ्मय गृह प्रकाशन, मुंबई.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSC (Discipline Specific Core) Compulsory

DSC 2.1: - दीघनिकाय—महापरिनिब्बानसुत्त Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	महापरिनिब्बान सुत्ताची पार्श्वभूमी	Lectures : 15
	1) महापरिनिब्बान सुत्ताची पार्श्वभूमी 2) पठमभाणवारो—अरियसच्चकथा	
Unit No. 2	महापरिनिब्बान सुत्ताची विशेषता	Lectures : 15
	1) महापरिनिब्बान सुत्ताची विशेषता 2) द्वितीयभाणवारो—निमित्तोभासकथा	
Unit No.3	महापरिनिब्बान सुत्ताचे सामाजिक महत्व	Lectures : 15
	1) महापरिनिब्बान सुत्ताचे सामाजिक महत्व 2) ततियभाणवारो—नागापलोकितं	
Unit No.4	महापरिनिब्बान सुत्ताची वर्तमान उपयोगिता	Lectures : 15
	1) महापरिनिब्बान सुत्ताची वर्तमान उपयोगिता 2) चतुर्थोभाणवारो—यमकसाला	

संदर्भग्रंथः

- 1) दीघनिकाय—भदन्त जगदिश कश्यप.नवनालंदा प्रकाशन.
- 2) दीघनिकाय—मराठीभाषांतर—सी.व्ही. राजवाडे

3) दीघनिकाय पालि — VRI— Igatpuri.

PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSC (Discipline Specific Core) Compulsory

DSC 2.2: संयुक्त निकाय-सगाथवग्ग Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	पहिले पाच संयुक्ते	Lectures : 15
	1) संयुक्त निकाय – सगाथवग्ग— परिचय 2) देवता संयुक्त i) नल वग्गो, ii) नंदन वग्गो, iii) सत्ती वग्गो, iv) सतुल्लपकायिक वग्गो, v) आदित्त वग्गो, vi) जरा वग्गो, vii) अद्ध वग्गो, viii) छेत्वा वग्गो	
Unit No. 2	देवपुत्त संयुक्त	Lectures : 15
	1) पठमो वग्गो 2) अनाथपिंडक वग्गो 3) नाना तित्थ वग्गो	
Unit No.3	कोसल संयुक्त	Lectures : 15
	1) पठम वग्गो, द्वितीय वग्गो, ततिय वग्गो 2) मार संयुक्त 3) पठम वग्गो, द्वितीय वग्गो, ततिय वग्गो	
Unit No.4	भिक्खुणी संयुक्त	Lectures : 15
	i) आळविका सुत्त, ii)सोमा सुत्त, iii)किसागोतमी सुत्त iv)विजया सुत्त, v)उप्पलवण्णासुत्त, vi)चाला सुत्त vii)उपचालासुत्त, viii)सिसुपचालासुत्त, ix)सेलासुत्त, x)वजिरा सुत्त	

संदर्भ पुस्तके:

1.संयुक्त निकाय...VRI इगतपुरी-1998

2. संयुक्त निकाय.. अनु. डॉ. भदंत जगदीश काश्यप- 1956
3. संयुक्त निकाय.. अनु. स्वामी द्वारिकाधिश शास्त्री- 2002 वाराणशी.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSC (Discipline Specific Core) Compulsory

DSC 2.3 विनयपिटक: चिवरखन्धक Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

DSC 2.3 विनयपिटक: चिवरखन्धक		
Unit No. 1	1) चिवरखन्धक; विनयपिटकातील: परिचय	Lectures : 15
Unit No. 2	2) चिवर आणि त्याचे भेद, रंगाई, कटाई, सिलाई	Lectures : 15
Unit No. 3	3) चिवर वाटणी, चिवराचा रंग	Lectures : 15
Unit No. 4	4) चिवर दान, आणि चिवर वाहन नियम.	Lectures : 15

संदर्भग्रंथ:

- 1) विनयपिटक – VRI, इगतपुरी 1998.
- 2) विनयपिटकडॉ.राहुलसांकृत्यायन; वाराणशी- 1994
- 3) The Book of the Discipline; Vol. II; Pali Text Society Oxford.
- 4) विनयपिटक – भदंत जगदिशकश्यप.
- 5)विनयपिटक- भाग 1-3 – मा. श. मोरे; कौशल्य प्रकाशन

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSC (Discipline Specific Core) Compulsory

DSC 2.4 पालि सुगम व्याकरण Credits 02

Max. Mark: 40

Total Lectures: 30 hrs.

Unit No. 1	पालि व्याकरण	Lectures : 15
	1) पालि अंकमाला— 2) समास—समासाचे प्रकार--विग्रह 3) पालि व्याकरण संधी—प्रकार—स्वर-सन्धी, व्यंजन-सन्धी, निग्गहित- सन्धी.	
Unit No. 2	पालि व्याकरणकार	Lectures : 15
	1) कच्चायन व्याकरणकार-संक्षिप्त कार्य 2) मोग्गलान व्याकरणकार- संक्षिप्त कार्य 3) अग्गवंस -सद्दनिती - संक्षिप्त कार्य	

संदर्भ पुस्तके:

- 1) पालि व्याकरण---भिक्षु धर्मरक्षित
- 2) पालि निबंधावली— डॉ. हरिशंकरशुक्ला.
- 3) 31 दिन में आवश्यक पालि —भदन्त आनन्द कौसल्यायन.
- 4) पालि व्याकरण - डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर -अनु. गौतम शिंदे, गुंफा प्रकाशन
- 5) DR. BABASAHEB AMBEDKAR WRITINGS AND SPEECHES- Vol. 16th

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 2.1 मज्झिमनिकाय (निवडकसुत्त) Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) मज्झिमनिकाय – परिचय	Lectures : 15
Unit No. 2	2) बोधिराजकुमार सुत्त	Lectures : 15
Unit No. 3	3) रट्टपाल सुत्त	Lectures : 15
Unit No. 4	4) मखादेव सुत्त	Lectures : 15

संदर्भग्रंथः

- 1) मज्झिमनिकाय – भदन्त जगदीश कश्यप.नवनालंदा प्रकाशन.
- 2) विनयपिट्क - राहुलसांकृतायन-वाराणशी- 1994
- 3) मज्झिमनिकाय - VRI— Igatpuri .Ed.
- 4) विनयपिट्क –भदन्त जगदीश कश्यप.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 2.2: - दीघनिकाय-अंबट्टसुत्त Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) भ.बुद्धांचे कोशल देश दौरा	Lectures : 15
Unit No. 2	2) पोक्खरसाति ब्राम्हण आणि त्याचा शिष्य	Lectures : 15
Unit No. 3	3) अंबट्ट आणि बुद्धांचा संवाद	Lectures : 15
Unit No. 4	4) अंबट्टाचा बुद्धास सदाचाराविषयी प्रश्न	Lectures : 15

संदर्भग्रंथ:

- 1) दीघनिकाय—भदन्तजगदिशकश्यप. नवनालंदा प्रकाशन
- 2) दीघनिकाय—मराठीभाषांतर—सी.व्ही. राजवाडे.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 2.3: दीघनिकायः कूटदन्त सुत्त Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) दीघनिकायः परिचय 2) खाणुमतकब्राह्मणगहपतिका	Lectures : 15
Unit No. 2	1) कूटदंतगुणकथा 2) बुद्धगुणकथा	Lectures : 15
Unit No. 3	1) महाविजितराजयञ्जकथा	Lectures : 15
Unit No. 4	1) भ. बुद्धांचे कुटदंत ब्रांम्हणास उपदेस.	Lectures : 15

संदर्भ ग्रंथः

- 1) दीघनिकाय—भदन्त जगदिश कश्यप.
- 2) दीघनिकाय—मराठी भाषांतर—सी.व्ही. राजवाडे.
- 3) दीघनिकाय पालि – V.R.I. इगतपुरी 1998.
- 4) दीघनिकाय पालि – नवनालंदा महाविहारा.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 2.4: विनयपिटक—महावग्ग—महाखन्धक

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) महाखन्धक—बुद्धाचा प्रथम प्रवास- बोधिकथा	Lectures : 15
Unit No. 2	2) वाराणसि—पञ्चवग्गियपब्बजा-	Lectures : 15
Unit No. 3	3) उरुवेला—कस्सपबंधूचीपब्बजा-	Lectures : 15
Unit No. 4	4) गया—सारिपुत्त –मोगलायनपब्बजा.	Lectures : 15

संदर्भग्रंथ:

- 1) विनयपिटक--- पंडित राहुल सांकृत्यायन- वाराणशी- 1994
- 2) विनयपिटक - भदन्तजगदीशकश्यप.
- 3) मज्झिमनिकाय - VRI— Igatpuri .Ed.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 2.5: विनयपिटक-महावग्ग-उपोसथखन्धक

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) राजगृह- उपोसथ विधान	Lectures : 15
Unit No. 2	2) पातिमोक्ष- आणि पुर्व कृत्य	Lectures : 15
Unit No. 3	3) असाधारण अवस्थेतील उपोसथ	Lectures : 15
Unit No. 4	4) उपोसथाचे काळ, स्थान, आणि व्यक्तिसंबंधी नियम.	Lectures : 15

संदर्भग्रंथ:

- 1) विनयपिटक---- पंडित राहुल सांकृत्यायन. - वाराणशी- 1994
- 2) विनयपिटक - भदन्तजगदीशकश्यप.
- 3) विनयपिटक---- पंडित राहुल सांकृत्यायन-, कापॅरिट बॉडी, तायवान.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

DSE (Discipline Specific Elective) (Any One) Optional

DSE 2.6 विनयपिटक-महावग्ग-वस्सूपनायिकाखन्धक

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	1) राजग्रह- वर्षावास- व्याख्या- काळ	Lectures : 15
Unit No. 2	2) वर्षावास काळातील- सप्ताह प्रवास	Lectures : 15
Unit No. 3	3) वर्षावास करण्याचे स्थान.	Lectures : 15
Unit No. 4	4) स्थान परिवर्तनाची सदोषता आणि निर्दोषता.	Lectures : 15

संदर्भग्रंथ:

- 1) विनयपिटक--- पंडित राहुल सांकृत्यायन-, कापरेट बॉडी,तायवान.
- 2) विनयपिटक - भदन्त जगदीश कश्यप.
- 3) विनयपिटक--- पंडित राहुल सांकृत्यायन- वाराणशी- 1994.

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY

Faculty of Humanities

M.A. Pali

M.A. Part –I [SEM-II] W.e.f. 2023-24

NEP Structure

OJT (On Job Training) (Any One) Optional

FP (Field Project) Credits 04

Max. Mark: 80

Total Lectures: 60 hrs.

OJT /	नोकरी प्रशिक्षण	60 Hr.
	अ) पालि भाषा संशोधन संस्थेत सहायक संशोधक म्हणून कार्य ब) प्रकाशन संस्थेतील पालि भाषा प्रुफरीडिंग आणि संपादक कार्य क) शैक्षणिक व धार्मिक संस्थेतील प्रशिक्षक कार्य ड) हस्तलिखितांचा शिलालेखांचा अनुवादक कार्य	
	Or	
FP	क्षेत्रिय प्रकल्प	60 Hr.
	अ) सर्वेक्षण प्रकल्प ब) अभ्यास सहल क्षेत्र निरीक्षण आणि अहवाल क) ग्रंथालय भेट –प्राचीन साहित्य निरीक्षण आणि अहवाल ड) पुरातत्व उत्खनन क्षेत्र भेट – प्राचीन भाषा/लिपी निरीक्षण, वाचन, लेखन आणि अहवाल	

फलनिष्पत्ती:

1. विद्यार्थ्यांना पालि व्याकरणाच्या आधारे पालि शब्दार्थ माहित होतील.
2. विद्यार्थ्यांना पालि व्याकरण साहित्याच्या आधारे संभाषण शिकता येईल.
3. पालि सुतांचा अभ्यास करून विद्यार्थी पालि भाषा शैली शिकतील.
4. विद्यार्थ्यांना प्राचीन मूर्तिकला, संस्कृती यांची ओळख होऊन संशोधन क्षेत्रात उपयुक्त ठरेल.
5. विद्यार्थ्यांची नैतिक मुल्ये वाढीस लागतील.